

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 80/06-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť T., a. s., so sídlom B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., ktorou namietala porušenie základného práva na petičné právo podľa čl. 27 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky v súvislosti s vydaním 1. zmeny Všeobecného povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb č. 1/2005 z 27. septembra 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T., a. s., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2005 doručená (kvalifikovane doplnená 9. decembra 2005) sťažnosť T., a. s., so sídlom B. (ďalej len sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., ktorou namietala porušenie základného práva na petičné právo podľa čl. 27 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť

majetok podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „telekomunikačný úrad“) v súvislosti s vydaním 1. zmeny Všeobecného povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb č. 1/2005 (ďalej len „zmena všeobecného povolenia“) z 27. septembra 2005.

Sťažovateľka uviedla, že 27. septembra 2005 telekomunikačný úrad vydal zmenu všeobecného povolenia, ktorou s účinnosťou od 10. októbra 2005 zmenil podmienky poskytovania telekomunikačných služieb na území Slovenskej republiky. Sťažovateľka namieta, že telekomunikačný úrad tak urobil bez toho, aby 60 dní pred predpokladaným vyhlásením zmeny zverejnil jej návrh s výzvou na predloženie pripomienok, ako aj s údajom, v akej lehote ich možno uplatniť. Sťažovateľka sa domnieva, že uložením povinností na základe namietanej zmeny všeobecného povolenia došlo aj k obmedzeniu jej vlastníckeho práva, ktoré musí strpieť na vlastné náklady a bez primeranej náhrady. Keďže podľa sťažovateľky telekomunikačný úrad pri vydávaní zmeny, ako aj jej samotným vydaním nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“), porušil jej základné právo podľa čl. 27 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a základné právo podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka uviedla, že z ustanovenia § 13 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách jednoznačne vyplýva, „že predložením pripomienok k návrhu zmeny všeobecného povolenia, ktorým sa určujú práva a podmienky na poskytovanie sietí, služieb a na prevádzkovanie rádiových zariadení (§ 13 ods. 1 TelekomZ), realizuje ich predkladateľ petičné právo“. Porušenie základného práva na petičné právo podľa čl. 27 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy vidí teda sťažovateľka v tom, že telekomunikačný úrad pri vydávaní zmeny všeobecného povolenia z 27. septembra 2005 nedodržel ustanovenie § 13 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách, čím jej neumožnil predložiť pripomienky k návrhu tejto zmeny, a tým porušil označené základné právo. Porušenie základného práva podľa čl. 27 ods. 1 ústavy je podľa sťažovateľky v príčinnej súvislosti aj s porušením princípu právnej istoty zakotvenej v čl. 1 ods. 1 ústavy a princípom legality

obsiahnutým v čl. 2 ods. 2 ústavy. V tejto súvislosti sa sťažovateľka okrem iného odvolala aj na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/95, v ktorom ústavný súd konštatoval, že petičné právo ako základné právo zahrnuté do politických práv predstavuje jednu z foriem priamej demokracie. Je to súčasť princípu suverenity občanov, ktorá im umožňuje zúčastňovať sa na správe vecí verejných.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy sťažovateľka argumentovala rozhodnutím ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 19/97, podľa ktorého základné právo vlastníť majetok zahŕňa ochranu vlastníckeho práva nielen k hnutelným veciam a nehnuteľným veciam, ale aj k právam a iným majetkovým hodnotám. Z uvedeného vyvodila sťažovateľka záver, že predmetom ochrany tohto základného práva je *„aj ochrana vlastníckych (užívacích) práv k telekomunikačnému zariadeniu“*. Sťažovateľka uviedla, že zmena všeobecného povolenia ju núti, aby znášala náklady za nadobudnutie zariadenia na odpočúvanie a zaznamenávanie prevádzky v sieťach, aby na vlastné náklady udržiavala tieto zariadenia v nepretržitom prevádzkovom stave a aby znášala náklady za zabezpečenie pripojenia predmetných zariadení do siete. Sťažovateľka je toho názoru, že vydaním namietanej zmeny dochádza k nútenému obmedzeniu jej vlastníckeho práva, ktoré musí znášať na vlastné náklady bez poskytnutia primeranej náhrady. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla: *„Ustanovenie Všeobecného povolenia teda spôsobuje, že s majetkom podniku telekomunikačných služieb sa nakladá v rozpore s jeho slobodným rozhodnutím bez toho, aby mu bola poskytnutá náhrada, a teda dochádza k nútenému obmedzeniu jeho vlastníckeho práva bez splnenia ústavných podmienok.“*

Sťažovateľka sa domnieva, že v súvislosti s vydaním zmeny všeobecného povolenia z 27. septembra 2005 konal telekomunikačný úrad nad rámec ustanovenia § 13 ods. 2 písm. j) zákona o elektronických komunikáciách, pretože podľa jej názoru zákon v tomto ustanovení neustanovuje povinnosť podniku telekomunikačných služieb udržiavať zariadenia v prevádzkyschopnom stave na vlastné náklady. Vychádzajúc z princípu minimalizácie zásahu do základného práva vlastníť majetok sťažovateľka uviedla, že úrad bol *„povinný interpretovať a najmä aplikovať § 13 ods. 2 písm. j) TelekomZ takým*

spôsobom, aby zmena Všeobecného povolenia upravovala iba také minimálne prostriedky, ktorými možno v súlade s ústavou a Dohovorom dosiahnuť sledovaný účel“.

Na základe toho sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyslovil, že postupom telekomunikačného úradu v súvislosti s vydaním zmeny všeobecného povolenia z 27. septembra 2005 bolo porušené jej základné právo na petičné právo podľa čl. 27 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, namietanú zmenu všeobecného povolenia zrušil a sťažovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 27 ods. 1 ústavy petičné právo sa zaručuje. Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.

Ústavný súd listom z 13. decembra 2005 vyzval telekomunikačný úrad na vyjadrenie k sťažnosti.

Telekomunikačný úrad v liste zo 16. januára 2006 doručenom ústavnému súdu 20. januára 2006 uviedol, že sťažovateľka nesprávne aplikuje ustanovenie čl. 20 ods. 1 ústavy, keď tvrdí, že vydaním všeobecného povolenia a jeho zmeny došlo k porušeniu základného práva vlastníť majetok. Telekomunikačný úrad je toho názoru, že vydaním všeobecného povolenia a jeho zmeny neobmedzil, a už vôbec nie nútene, vlastnícke právo sťažovateľky. V tejto súvislosti telekomunikačný úrad uviedol, že podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách je sťažovateľka oprávnená náklady vynaložené na zabezpečenie zariadenia na odpočúvanie a zaznamenávanie prevádzky v sieťach a jeho pripojenie zaradiť medzi daňové výdavky a vykonať odpisovanie hmotného investičného majetku. Telekomunikačný úrad okrem iného uviedol, že vydaním zmeny všeobecného povolenia nekonal v rozpore s čl. 20 ods. 1 ústavy, pretože zákon o elektronických komunikáciách v súlade s čl. 35 ods. 2 ústavy v ustanovení § 13 ods. 2 písm. j) zakotvil právomoc úradu určiť vo všeobecnom povolení podmienky týkajúce sa povinnosti poskytovateľov siete, služieb alebo siete a služieb na vlastné náklady zabezpečiť zariadenie na odpočúvanie a zaznamenávanie prevádzky v sieťach pre orgán štátu a jeho pripojenie.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 27 ods. 1 ústavy telekomunikačný úrad okrem iného uviedol, že nesúhlasí s tvrdením sťažovateľky, že pri vydávaní zmeny všeobecného povolenia nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o elektronických komunikáciách. Telekomunikačný úrad uviedol, že ustanovenie § 13 ods. 6 citovaného zákona mu striktne neukladá postupovať pri vydávaní zmeny všeobecného povolenia identicky ako pri vydávaní samotného všeobecného povolenia. Telekomunikačný úrad je toho názoru, že ustanovenia tohto zákona týkajúce sa vydávania všeobecného povolenia sa aplikujú pri vydávaní zmeny všeobecného povolenia primerane, to znamená náležite, vhodne, teda nie zhodne, ako si to vykladá sťažovateľka. Telekomunikačný úrad sa domnieva, že keďže pri vydávaní zmeny všeobecného povolenia aplikoval príslušné ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách týkajúce sa postupu pri vydávaní samotného všeobecného povolenia primerane, nemohol porušiť petičné právo sťažovateľky. Telekomunikačný úrad zároveň dodal: *„Zastávame názor, že cieľom sťažovateľa bolo odvrátiť stanovenie podmienok povinnosti podľa § 13 ods. 2 písm. j) zákona č. 610/2003 Z. z. v takom rozsahu, v akom ich stanovil úrad, a tým sebe privodiť vlastný prospech, čo nepredstavuje verejný alebo iný spoločný záujem, ale záujem súkromný.“*

Telekomunikačný úrad vyslovil názor, že vydanie zmeny všeobecného povolenia z 27. septembra 2005 sa uskutočnilo spôsobom konformným so zákonom, pričom zároveň dodal, že vzhľadom na právnu povahu zmeny všeobecného povolenia táto podlieha možnosti jej preskúmania súdom v rámci správneho súdnictva.

Na základe uvedených skutočností telekomunikačný úrad navrhol, aby ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že telekomunikačný úrad ako orgán štátnej správy v elektronických komunikáciách podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách 27. septembra 2005 vydal podľa § 12 a § 13 citovaného zákona *„1. zmenu všeobecného povolenia č. 1/2005 na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb“*. Predmetom

zmeny všeobecného povolenia v bode 1 boli úhrada, jej splatnosť, identifikácia účtu a ďalšie s tým súvisiace skutočnosti. V bode 2 namietanej zmeny telekomunikačný úrad konštatoval zmenu čl. 1, ktorý doplnil odsekom 4 v znení: „*Podnik je povinný zabezpečiť zariadenia na odpočúvanie a zaznamenávanie prevádzky v sieťach pre orgán štátu alebo orgán činný v trestnom konaní zaobstaraním týchto zariadení a ich udržiavaním v nepretržitom prevádzkyschopnom stave na vlastné náklady. Podnik je povinný zabezpečiť pripojenie týchto zariadení na vlastné náklady; technickú špecifikáciu podľa § 13 ods. 2 písm. j) zákona o elektronických komunikáciách schvaľuje úrad.*“ Okrem uvedených náležitostí namietaná zmena všeobecného povolenia obsahuje dátum vydania a uvedenie osoby (predseda), ktorá ju vydala.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Pri prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv postupom telekomunikačného úradu v súvislosti s vydaním zmeny všeobecného povolenia z 27. septembra 2005, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 142 ods. 1 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach,

a to takým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Podľa ustanovenia § 72 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa odseku 2 písm. b) citovaného ustanovenia všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje na vydávanie všeobecných povolení. Podľa odseku 4 tohto ustanovenia na preskúvanie rozhodnutí a postupov úradu je vecne príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 138/03 vo vzťahu k čl. 46 ods. 2 ústavy konštatoval: „Citovaná ústavná norma žiadnym spôsobom neurčuje, v akom type súdneho konania a na základe akého návrhu majú súdy takéto rozhodnutia preskúmavať, a ani sa nezmieňuje o druhu rozhodnutí, ktoré by mohli byť vylúčené zo súdneho preskúmavania, pretože smeruje výlučne k ich obsahovej stránke a jej prostredníctvom k základným právam a slobodám. V dôsledku toho v prípade, keď sa rozhodnutie správneho orgánu (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť vylúčené. Vylúčenie takéhoto rozhodnutia zo súdneho preskúmavania (v správnom súdnictve) môže signalizovať porušenie čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy.“

Vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 50/01 ústavný súd uviedol, že úlohou súdu aj pri uplatňovaní Občianskeho súdneho poriadku a v spojení s čl. 46 ods. 2 poslednou vetou ústavy zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého má byť premetom súdneho preskúmavania vrátane toho uvedeného v § 248 ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku, je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. V prípade, ak súd zistí, že tomu tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmavania.

Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť

rozhodnutí, opatření alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 27 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a základného práva podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom telekomunikačného úradu v súvislosti s vydaním zmeny všeobecného povolenia z 27. septembra 2005. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách je telekomunikačný úrad orgánom štátnej správy v oblasti elektronických komunikácií, ktorý na základe ustanovenia § 12 ods. 1 citovaného zákona vydáva všeobecné povolenia v súlade s podmienkami obsiahnutými v ustanovení § 13 tohto zákona. Na základe toho, ako aj s prihliadnutím na znenie čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd dospel k záveru, že aj keď sa na dané konanie (vydanie zmeny všeobecného povolenia) podľa ustanovenia § 72 ods. 2 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách nevzťahujú predpisy o správnom konaní, tento postup telekomunikačného úradu možno pred podaním sťažnosti ústavnému súdu namietat' na všeobecnom súde, pretože sa týka možného porušenia základných práv a slobôd sťažovateľky. Túto právomoc všeobecných súdov nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2006